

JUOZAS BACEVIČIUS

1918 03 17–1995 07 19

Juozas Bacevičius gimė 1918 m. kovo 17 d. Šakių aps. Jankų vls. Karčrūdėje. Jis baigė keturias pradinės mokyklos klases. 1930–1934 m. vienuolių globojamas Italijoje mokėsi amatų. Išmoko italų, lotynų kalbas. 1936–1937 m. tarnavo savanoriu Lietuvos kariuomenėje. Pirmąją bolševikų okupaciją praleido kaime. Po Antrojo pasaulinio karo vertėsi atsitiktiniais darbais. Dirbo Šakių miškų ūkyje, nuo 1975 m. iki pensijos (1978 m.) – Kauno miškų ūkyje.

1954–1958 m. buvo Paluobių (Šakių r.) parapijos komiteto pirmininkas. Bendradarbiaudamas su kunigais Jonu Račiūnu, Sigitu Tamkevičiumi, Juozu Zdebskiu, rengė, daugino ir platino pagrindžio spaudą – „Lietuvos katalikų bažnyčios kroniką“.

Jis, būdamas labai tikintis, jautė istorinės ir religinės literatūros stoką. 1979 m. drauge su spaustuvinininku Vytautu Andziuliu sumanė įkurti pagrindžio spaustuvę religinei literatūrai spausdinti.

Kolektyviniame sode, kalno šlaite, buvo iškasta 7 m gylio duobė ir įrengta patalpa, į kurią įkelta spausdinimo mašina. Buvo įvesta signalizacija, kad stebintieji aplinką galėtų laiku perspėti apie pavojų. Įėjimas į spaustuvę iš šiltnamio buvo užmaskuotas slankiojančiu baseinu.

1980 m. pagrindžio spaustuvėje-leidykloje, pavadintoje abiejų įkūrėjų inicialais „ab“, išspausdinta pirmoji knygelė – vyskupo Kazimiero Paltaroko „Tikybės pradžiamokslis“. Spaustuvė veikė beveik iki Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo. Dideliais tiražais išspausdinta 23 pavadinimų patriotinio ir religinio turinio knygų.

J. Bacevičius išspausdintus knygų lapus lankstė, brošiūravo, įrišdavo knygeles ir išvežiodavo jas po visą Lietuvą. Tai buvo rizikingas darbas, kuriam atlikti reikėjo išradingumo ir nuovokos, kad nepatektum į KGB akiratį.

1986 m. „ab“ spaustuvėje išspausdinta J. Bacevičiaus parengta, V. Šauklio slapyvardžiu pasirašyta, „Trumpa Lietuvos istorija“. J. Bacevičius surinko medžiagą ir parengė knygą „Lietuvių vargai dėl savo kalbos Vilniaus krašte“, kurią 1991 m. išleido jo bendražygis V. Andziulis.

Už pagrindžio veiklą J. Bacevičius kartu su V. Andziuliu 1992 m. apdovanotas „Lituanicos“ avalynės fabriko literatūrine premija. Atkūrus nepriklausomybę, buvo Lietuvos krikščionių demokratų partijos narys, vieną kadenciją – Kauno miesto tarybos deputatas.

Mirė 1995 m. liepos 19 d. Kaune. Palaidotas Paluobių kapinaitėse.